

Тошкент Оқшом

Газета 1997 йил 1 июлдан
чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-сиёсий
газетаси

№ 35 (8.925)

1997 йил

26 март, чоршанба

Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИДА ИСПОХОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТУҒРИСИДА

Одамларнинг уй-жой шaroитларини янада яхшилаш, фуқароларнинг уй-жойни мулк қилиб сотиб олишга бўлган ҳуқуқлари рўйбга чиқарилишини таъминлаш, аҳолининг буш пул маблағларини жалб этиш ҳисобига Тошкент шаҳридаги уй-жой қурилиш тахрибасини республиканинг бутун ҳудудига кенг ёйиш мақсадида:

1. Аҳолининг буш пул маблағларини жалб этган ҳолда номи ёзилган уй-жой облигацияларини сотиб олиш йўли билан уй-жой қурилиши бўйича Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва «Тошжойжамгармабанк»нинг иш тахрибаси маъмулансин.

«Тошкент шаҳрида уй-жой қурилишини давлат йўли билан қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида» 1996 йил 31 январдаги ПФ—1366 сон фармоннинг амал қилиш республиканинг барча минтақаларига ёйилсин.

2. Тошкент давлат-ақиддорлик уй-жой-жамгарма банкни — «Тошжойжамгармабанк» муассисларининг уйи Ўзбекистон давлат-ақиддорлик уй-жой-жамгарма банкни — «Ўзжойжамгармабанк»ка айлантириш турмисиди Марказий банк, «Ўзсаноатқурилишбанк» ақиддорлари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси вазирилар кенгашининг, вилоятлар ҳокимликларининг вилоят марказлари ва шаҳарларда жойлашган «Ўзсаноатқурилишбанк»нинг 20та бўлимини «Ўзжойжамгармабанк» таркибига кириштириш тўғрисидаги тақлифларни қабул қилинсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирилар кенгашининг раиси, вилоятларнинг ҳокимлари зиммасига «Ўзжойжамгармабанк» бўлимларига хоналар ажратиб бериш, уларни таъминлаш ва жойлаштириш билан боғлиқ барча масалалар ҳақи этилиши учун жавобгарлик юксалинсин.

3. «Ўзжойжамгармабанк» ва унинг ҳудудий бўлимларига фуқаролар ҳамда юридик шахсларнинг буш пул маблағларини жамғариш, номи ёзилган уй-жой облигациялари билан операцияларни амалга ошириш, уй-жой қурилишига кредит бериш ва облигацияларнинг эгаларини уй-жой билан таъминлаш борасидаги ишларни ташкил қилиш топширилсин.

4. Қорақалпоғистон республикаси вазирилар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари 1997 — 1999 йиллар мобайнида уй-жойга нисбатан вужудга келган талаб-аҳтиёжга ҳамда уй-жой қурилиш шарт-шaroитларига қараб, вилоят марказларидан ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлардан бошлаб аҳолининг буш пул

маблағларини, тижорат банклари муассасаларининг кредит маблағларини шунингдек, номи ёзилган уй-жой облигациялари бўйича сотиб олинмадиган уй-жой қийматининг 50 фоизини қоплашга йўналтириладиган бюджет маблағларини жалб этган ҳолда уй-жой қурилиши бўйича ишларни босқичма-босқич ташкил қилинсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси молия вазирилик ному ёзилган уй-жой облигацияларини фуқаролар сотиб олишларига қараб:

«Ўзжойжамгармабанк»нинг номи ёзилган облигациялари бўйича жисмоний шахслар томонидан сотиб олинмадиган уй-жой қийматининг 50 фоизини қоплашнинг таъминласин;

«Ўзжойжамгармабанк»ка юқориди курсатилган мақсадларда фуқароларга узоқ муддатли кредитлар бериш учун уй-жой қурилиш қийматининг 40 фоизини доирасида зарур маблағларни ажратиб берсин.

6. «Ўзжойжамгармабанк» номи ёзилган уй-жой облигацияларининг эгалари бўлган жисмоний шахсларга уй-жой сотиб олиш учун қарзни 10 йил муддат мобайнида узиш шарти билан йиллик 20 фоиздан ошмайдиган ставка бўйича узоқ муддатли кредитлар берсин.

7. Ўзбекистон Республикаси давлат матбуот қўмитаси, Ўзтелефармация, Миллий ахборот агентлиги, оммавий ахборот воситалари фуқароларнинг буш пул маблағларини жалб этган ҳолда уй-жойлар қуриш ва сотиб олиш борасида шаҳарлар ҳокимликлари ҳамда «Ўзжойжамгармабанк» муассасаларининг амалий иш тахрибасини муназам суратда ва кенг ёйишсинлар.

8. «Тошкент шаҳрида уй-жой қурилишини давлат йўли билан қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида» 1996 йил 31 январдаги ПФ—1366 сон фармон 8-бандининг бешинчи абзацни ўзгартириш, деб ҳисоблансин.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳмадси икки ҳафта муддатда ушбу фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил, 24 март.

Кўргазмалар

МУСАВВИРЛАР — НАВРЎЗГА

Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залда иқтидорли расмоларнинг ижод намуналаридан ташкил топган «Наврўз-97» бадий кўргазмаси очилди.

Кўргазма залларидан мусаввирларнинг бир неча авлод ва миллат вакиллари, тасвирий санъатнинг турли жанрларига оид 250 дан ортиқ ижод намуналари урин олган бўлиб, уларда мамлакатимиз гузал табияти, унинг турли фазилатларидаги кўринишлари, турли гуллар, наторморлар акс эттирилган. Бир гуруҳ мусаввирларнинг мамлакатимиз баҳорининг ҳар хил вақти ва кўринишларини жозибали тасвирларда акс эттирган «Наврўз лоласи» (С. Абдуллаев), «Гуллола» (Г. Мордвинцев), «Афросиёбда баҳор» (Р. Худойбергенов), «Уйғониш» (Б. Маҳмудов), «Чорвоқ баҳори» (В. Ким), «Наврўзга утар кечаси» (Ж. Имомов) каби 20 дан ортиқ асарлари Наврўз байрами жозибаси, табиатдаги жонлиги, баҳорнинг боёқлиги билан ҳақиқатга жис-туйғуларининг, тасаввурларининг боинида, табиат гузаллигини, унинг ҳилма-хил қирраларини кўришга эрдан беради. Табиатимиз мўъжизалари ва инсон ақл-заковатини, руҳини акс эттирган А. Икромжонов, Р. Гоголева каби мусаввирлар томонидан яратилган наторморлар, этюдлар ранг-баранг, турли мавзуларни акс эттирган. Бундан ташқари буюк алломалар Навоий, Бобур, Бехзод сиймоларининг расмолар таъкидда акс эттирилиб кўргазмага қўйилишида «хуш маъно» кўриб этилган.

Экспонатлар орасидан шунингдек, кичик ҳажмда яратилган анъанавий ва ноънаваний йўнал-лишларга тегишли юксак маҳорат билан яратилган ҳайкалтарошлик намуналари, матоларга ишланган санъат асарлари ҳам урин олган.

Кўргазмада забардаст расмолар Ўзбекистонда ҳузат курсатган санъат арбоби, урмат ҳақра-мони Самғ Абдуллаев, Ўзбекистон халқ расмолари Немад Кур-зиев, Рузи Чориев билан бир қаторда Нафиса Гильманова, Ди-на Содиқова каби етук билимли ёш расмоларнинг иш асарлар билан қатнашилари диққатга са-заворид.

Ҳусан НАЗАРОВ.

«Умид»

355 ДАВВОГАР

Улар Президент грантлари ҳисобига чет элда таълим олиш ниятида бўл-ган ва кўп босқичли синовларнинг дастлабкисида ўз иқтидорларини на-моийш қилган умидли пайтахт ёшларидир.

Март ойи охирида бу 355 давогар «Аксел» уюшмаси ҳамкорлигида «Тайфел» тизими бўйича тест синовларидан ўтадилар. Ана шу турда ўз иқтидорларини на-моийш қилган ёшлар синовларнинг сўнги босқичига йўналма оладилар. Шундан сўнгинча «Умид» жамғармаси бу иқтидорларнинг энг иқтидорларининг ҳорининг нубули олий ўқу қорларига тахсил олишга юборилди.

Бир жон андозлари даражасида билим олиш истагига бўлган иқтидорли ёшларимизга етти иқтисодий тақлиф этилди, — дейди «Умид» жамғармасининг мутахассиси М. Холматова. — Дастлабки тақлифлар уқувчи ёшларимизнинг кўпчили-ги иқтисодий соҳасини танлаётганликлари кўрсатмоқда. Шунинг айлнса эъти-борлик, синовларда иштирок этаётганлар инглиз, немис ёки француз тилларини яхши билиди. Президент грантлари учун синовларда қатнашишга энг кўп арзизлар пайтахт ўқувчиларидан тушди. Айни пайтда Фаргона, Андижон, Самарқанд, Жиззах ва Қашқадарё вилоятларидан ҳам хорижда ўқиш истагига бўлганлар кўп.

Донйер ЭРКИНОВ.

Япониядаги темир йўл қурилиши билан шугулланаётган «Жайка» техник гуруҳи «Ўзбекистон темир йўллари» давлат-ҳиссасдорлик темир йўл компанияси билан яқин ҳамкорлик алоқасини боғлади. Япон мутахассислари республикамиз пойтахтида барпо этиладиган электровоз таъмирлаш заводи лойиҳасини ишлаб чиқмоқдалар.

Янги завод қурилиши учун жой танлашга жиддий эътибор қаратилди. Бунинг учун «Ўзбекистон» темир йўл бекати билан «Ўзтемирйўл-таъмирлаш машинасозлиги» бирлашмаси ҳудудига қуриш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Қурилган бу тадбир корхо-роити, таъмирлаш ишларида фойдаланадиган техника ва ус-қуналар, ишчилар малака дара-жалари атрофича урганиб чи-қилди. Қулай шaroит ва мавжуд

Таълим

ЯПОН ТИПИ БИЛИМДОНЛАРИ

Кейинги пайтда республикамизнинг кўнчидар мамлаката бўлими Япония билан алоқалари кун сайин тараққий этиб бормоқда. Айниқса, ёшларимиз ўртасида бу мўъжизакор мамлакатда яшовчи миллат тилини урганишга қизиқиш тобора кўчмоқда. Бу борда Тошкент давлат шарқшунослик институтига бир қатор тадбирлар бўлиб ўтмоқда. Қўл-луг Наврўз айёми арафасида ушбу институтда Марказий Осиё рес-публикалари япон тилини урганувчилари ўртасида «Япон тилида но-тиқлик санъати» мавзусида анжуман бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистоннинг япон тилини урганувчилари билан биргаликда Қирғизистон ва Қозо-ғистондан келган тил мухлислари ҳам ўз маҳоратларини намоён қил-дилар. Ушбу танловда ғолиб чиққан талабаларга Япониянинг мамлака-тимизда фаолият курсатаётган машҳур фирмалари таъсис этган муко-фотларни ушбу мамлакатнинг республикамиздаги факултетида ва мух-тор элчиси Аббас Каскага хонабонлари топширилди.

Шунингдек, ушбу институтда Марказий Осиё мамлакатлари япон тили уқувчиларининг ҳам симпозиуми бўлиб ўтди. Унда Қирғизис-тон ва Қозоғистондан келган шу соҳа вакиллари қатнашдилар. Симо-позиумда япон тилини ургатиш билан боғлиқ масалалар, дарсликлар нашр этиш ва дарс ўқитишни такомиллаштириш юзасидан фикр алма-шилди.

Улжабек ҚАШИЕВ.

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР

1997 — Инсон манфаатлари йили

24 март куни Тошкент шаҳар ҳокимлигида инсон манфаатларини таъминлаш борасида 1997 йилда амалга ошириладиган тадбирларни бажариш вазифаларига бағишлаб кенгаш ўтказилди. Унда ва-зирлик ва идоралар, ша-ҳар хизматлари, туман ҳо-кимликлари, банк муассса-салари, жамоат ташкилот-лари, маҳалла қўмитала-рининг раҳбарлари ишти-рок этдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Респу-бликаси Бош вазирининг уринбо-си Бахтиёр Ҳамидов сўзга чиқ-ди.

Ўзбекистон Республикаси Пре-зиденти томонидан мамлаката-мизда Инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинган 1997 йилда

ҳар бир оила, ҳар бир инсоннинг ҳаёти ва фаровонлигини яхшилаш, унинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ма-даний-маънавий ва интеллектуал манфаатларини амалга ошириш, шахсининг ўз фикрини ифода эти-ши, фуқаролар истеъдодлари ва имкониятларини рўйбга чиқариши учун зарур шарт-шaroитлар яратиш кўзда тутилганини таъкидлаб ўтил-ди. Булар Ўзбекистон Республика-си Вазирилар Маҳмадсиининг мах-сус қарори билан тасдиқланган ин-сон манфаатларини таъминлаш бо-расида 1997 йилда амалга ошири-ладиган чора-тадбирлар Дастурида ўз ифодасини тоглан.

Ушбу Дастурга мувофиқ мамла-катимизда бўлган каби Тошкент шаҳрида ҳам уй-жой, мактаблар, соғлиқни сақлаш муассасалари, бошқа маданый-маиший иншоот-лар, ижтимоий инфратузилма қури-

лишини сезиларли даражада қу-пайтириш кўзда тутилган. Шунинг-дек, давлат ёрдамига муҳтож ои-лалар ва кишиларга, айниқса кек-са авлодга эътибор кўчатирилди. Оналик ва болаликни муҳофа-за қилиш, ёш авлодни ҳар томон-лама уйғун камол топтириш ҳам устувор вазифалардан биридир.

Кенгашда шаҳар хизматлари раҳбарларининг инсон манфаат-ларини таъминлаш юзасидан 1997 йилда амалга ошириладиган тад-бирлар Дастурини сўзсиз бажари-ш юзасидан қуриладиган чора-лар тўғрисидаги ахборотлари ти-гиланди.

Кенгашда ушбу Дастурни амалга ошириш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланб олинди.

Кенгашда Тошкент шаҳар ҳо-кимси Қозим Тулаганов иштирок этди.

Танловлар

ИЖОДКОР ЎҚУВЧИЛАР МАҲСУПИ

Ҳар йилги анъанага қу-ра Алишер Навоий театри майдонида Наврўз байра-ми куни шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси ҳамда шаҳар ўқувчилар малакасини ошириш ин-ститутти ташаббуси билан ижодкор ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш мақсулот-лари мактабларо кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Майдондаги кўргазмага қўйил-ган намуналар қаторида қунда-лик турмушда қўлланиладиган буюмларнинг дярли ҳамма тури урин олган эди. Хусусан Мирзо Улугбек туманидаги 241-, Юну-субод туманидаги 98-, Шайхон-тоҳур туманидаги 20-мактаб ўқу-вчилари элак, ўқлов, оштахта, кур-си каби ёғочдан ясалган рўзгор жиҳозлари билан қатнашишди. Юнусубод туманидаги 240-ҳам-да 21-мактабларда тикувчилик ту-гараги иши яхши йўлга қўйилган экан. Ўқувчи қизлар кули билан тикилган миллий ва замонавий либослар шундан дарак бера-ди.

Собир Раҳимов туманидаги болалар ва ўсмирлар ижодий марказида асосан халқ амалий санъати, тасвирий санъат, нақ-қошлик, зардузлик, темирчилик, бешикчилик, қўлчилик бўйича ёшларга ҳунар ургатилади. Шун-га қура марказ ўқувчилари кули билан ясалган қайчи, кўза, дуп-пи, бешик, миниатюра асарлари намуналари кўргазмага келган-ларнинг эътиборини тортиди. Як-касарой туманидаги 160-, 176-мактаб ўқувчилари эса ўз иқти-дорларини турли хил уйиниқлар ясаганликлари билан намоийш этишди. Миробод туманидаги 31-мактабнинг ёш ижодкорлари на-моийш этган уймақорлик санъа-ти намуналари ҳам кўпчиликка манзур бўлди.

Қурик-танловда техник ижо-диётга ҳам катта урин берилган эди. Собир Раҳимов туманидаги ўқув-ишлар чикариш комбинати, ўқувчиларнинг техник ижодиёти республика маркази, Бектемир туман техник ижодиёти маркази каби болалар даргоҳлари ёшлар томонидан ишланган ракета-модель, радиомоделлар, овоз чикарувчи қурилмалар ясалиши учун катта меҳнат талаб этилган-дидан далолат беради. Қурик-тан-лов сўнгиди кўргазмага қўйилган барча буюмлар ҳақамалар ҳайъа-ти томонидан кўриб чиқилиб, ло-зим даражада баҳоланди. Сўнг-ра болалар кули билан ясалган ижод намуналари савдога қўйил-ди.

Мурод РАҲИМОВ.

Маънавият

МАКТАБДА САНЪАТКОР МУЗЕЙИ

Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри болалар муассаса-лари билан ҳам яқин ижо-дий алоқа боғлаб келмоқ-да. Шахримизда 21-ўр-та мактабни эса театр жа-моаси ўз оталигига олган.

Билим даргоҳига машҳур санъаткор Олим Ҳужаев номи бе-рилган, бундай савъ-ҳаракат яна-да кенгайиб кетди. Санъат қошо-насининг артистлари мактабда бу-либ, драма туғараги фаолиятига яқиндан ёрдам бериб келишмоқ-да. Театр қўмағи билан ўқувчилар-дан тузилган бадий ҳаваскорлар

Санобар ҚОҲИЛОВА.

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Вазирилар Маҳмадси «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриётини ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилди. У Давлат матбуот қўмитасининг Қомус-лар бош тахриратни неғизиди ташкил этилмоқда. Бу на-шриётнинг асосий вазифаси этиб «Ўзбекистон миллий энци-клопедияси»ни, шунингдек кўп жилдли ўзбек тилининг изоҳли лугати, соҳа энциклопедиялари, кўп тилли лугатлар ҳамда маълумотномаларни тайёрлаш ва чоп этиш белгиланди.

● Биринчи чакриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мах-лисининг VIII сессияси 24 апрель куни Тошкент шаҳрида ча-қуриладиган бўлди. Унинг муҳокамасига 17 та қонун лойиҳа-си киритилган.

● Президент Ислам Каримов Греция Республикаси Пре-зиденти Константинос Стефанопулос тақлифига биноан 31 мартдан 2 апрелга қадар расмий ташриф билан Грецияда бўлади.

● Кеча Олий Махлисида «Олий Махлисининг Инсон ҳуқуқ-лари бўйича вакили (омбудсман) институти: тахриба ва муам-молар» мавзусида халқаро дара суҳбати бўлиб ўтди.

● Сурхондарё, Андижон, Тошкент вилоятлари, Қорақал-поғистон Республикасининг дастлабки бир неча минг гектар ерига плёнка остига чигит экилди. Бу йил мамлакатимизда 1,5 миллион гектар ерга чигит экиш режаланган. Бунинг учун далага 4 мингтага яқин экиш агрегатларини чикариш мул-жалланяпти.

● Ўзбекистон чегара қўшинлари ташкил этилганлигининг 5 йиллиғи байрам қилинди. Шу муносабат билан Термизда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

● Кеча «Экспан» саломатлик поезди Навоий вилоятига йўл олди. Ундаги юқори малакали шифокорлар 7 апрелга қадар вилоят аҳолисига тиббий ёрдам курсатадилар. Сало-матлик поездида 4 миллион сумлик инсонпарварлик ёрдами ҳам олиб борилоқда.

● Бугун Тошкентда иқтидорли ёшларнинг VI республика слёти иш бошлади.

ҲАМДУСТЛИКДА

● 28 мартда Москвада Ҳамдустилик мамлакатлари давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви бўлиб ўтади. Уни-нг арафасида бугун Россия пойтахтида Ҳамдустилик давлат-лари мудоффа вазирилар учрашуви бошланади.

● Россияга расмий ташриф билан келган Ҳиндистон Бош вазири Деви Говда кеча Президент Борис Ельцин ва Бош вазири Виктор Черномырдин билан музокаралар ўтказгандан сўнг бир қанча ҳукуматларо ҳужжатлар имзоланди. Уларга мувофиқ, жумладан, Россия ҳамкорлигида Ҳиндистонда ик-кита атом электр станцияси қуриш мўлжалланяпти.

● Қозоғистон узининг Туркменистон ва Тожикистон би-лан чегараларини Россия чегарачилари томонидан қўриқла-нишига келишди. Бу ана шу чегаралар орқали гиёвандлар ва контрабанди ўтишининг олдини олиш мақсадида қилин-ди.

● Белорусияда муҳофизатчи «Халқ fronti» ҳаракати етак-чилари устидан суд бошланди. Улар ақшанба куни Минскда рухсат этилмаган митингга иштирок этиб, ҳуқуқ-тартибот хо-димларига қаршилик курастишга айбонмоқдалар. Ана шу митингга иштирок этган АҚШ элчихонаси биринчи котиби Серж Александров жосусликда айбонлиб, мамлакатдан чи-қариб юборилди. Маъмурият, шунингдек, Россия телевиде-несига Белорусиядан курсатувларни узатишни таъқиқлаб қўйилди.

● 27 мартта мўлжалланган Россия меҳнаткашларининг норозилик чиқишларида сўнгги маълумотларга қараганда 78 вилоят маркази ҳамда 250 тадан кўпроқ шаҳардан 17 мил-лион атофиди киши иштирок этиши мўлжалланмоқда. Улар асосан 51 триллион рублга етган иш ҳақи бўйича қарз тула-нишини талаб этмоқдалар. Бундай оммавий норозилик на-моийшлари муносабати билан мамлакат ҳуқуқ-тартибот маҳ-камалари оширилган тайёргарлик ҳолатига келтирилди.

ХОРИҲДА

● Римда Европа Иттифоқига аъзо 15 мамлакат ташки ишлар вазирилар узаро интеграцияни қучураштириш билан бир қаторда Албаниядаги вазиятни муҳокама этдилар.

● Албания маъмуриятлари АҚШ, Россия, бошқа етакчи мам-лакатларга, Европа Иттифоқига мамлакатга бепул қурул-яроғ етказиб берилишига ёрдам сураб мувожазат этди-лар. Маълумки, алданган омонатчиларнинг галайларини пайтида оломон мамлакат аслаҳахоналаридаги қурул-яроғ-лари талон-тароҳ қилган эди.

● Англияда навбатдаги парламент сайловлари 1 майга белгиланди. Шу муносабат билан 1 апрелда мамлакат пар-ламенти тарқатиб юборилди.

● Германияда ҳукуматнинг 2005 йилгача мамлакатдаги шахталарга мана 30 йилдан бери ажратилаётган моддий ёрдами ҳозирги 9 миллиарддан 3,8 миллиард маркага қис-қартириш тўғрисидаги қарорига қарши қончиларнинг икки ҳафталик норозилик чиқишлари бўлиб ўтди. Ҳозир қончилар-га бирдамлик сифатида металлургия ҳам норозилик на-моийшларини бошлаб юбордилар.

Обуна —

йил бўлиб

«ОҚШОМ» ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНГИЗ

ган алоқа бўлимига кириб обуна-ни расмийлаштирсангиз келаси ойдан бошлаб «Оқшом» хонадо-ниниғизга узи кириб бораверади.

Газетага ёзилишингиз билан «Оқшом»да чиқадиغان ранг-баранг мақолаларини ўз вақтида ўқиш имкониятига эга бўласиз.

Шуни ҳам эслатиб ўтмоқчимиз-ки, газета чакана савдога жуда ҳам чегараланган миқдорда чиқа-рилади. Яхшики «Оқшом»нинг ран-баранг бўлиши энг афзал йўли бу унга обуна бўлишдир. Обуна нархлари қуйидагича:

Сиз турмуш ташвиши билан узингиз ёқтирган «Тошкент оқшо-ми» газетасига ёзилолма қолган бўлсангиз, ҳар ойнинг унингчи ку-нига қадар шахримиздаги хоҳла-

УЙ МАНЗИЛИГА:

Бир ойга — 99 сум
Уч ойга — 297 сум
Олти ойга — 594 сум

«Тошкент оқшоми»га обуна Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Обуна масала-сида бирор муаммо туғилмадек бўлса 33-29-33, 33-29-70 (тахрират) ёки 33-47-49 («Тошкент почтаси» қоронаси)га қўнғироқ қилинг.

ГАЗЕТА ИНДЕКСИ — 64690.

АБОНЕНТ ҚУТИСИГА:

Ўзбекистон Конституциясининг 26-моддасида шундай дейилади:

«Жиноят содир этганликда айбланаётган ҳар бир шахснинг иши судда қонуний тартибда, ошқора қўриб чиқилиб, айби аниқланмагунча у айбдор ҳисобланмайди. Судда айбланаётган шахсга ўзини ҳимоя қилиш учун барча шароитлар таъминлаб бериллади.

Ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон қадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги таъзияга дучор этилиши мумкин эмас.

Ҳеч кимда унинг розилигисиз тиббий ёки илмий тажрибалар ўтказилиши мумкин эмас».

«Айбсизлик презумпцияси» — одил судловнинг муҳим демократик тамойили бўлиб, у тергов органларини ва судни бегараз ва объектив бўлишга, ишни текширганда ва ҳал қилганда айблов томонга очишдан сақланишга мажбур этади. Бу тамойил

Конституцияда қафолатланган

АДОПАТ ТАРОЗУСИ

суднинг зиммасига судланувчини ҳам фош қилувчи, ҳам оқловчи ҳолатларни ҳар томонлама ва атрофлиқа диққат билан текшириб чиқиш мажбуриятини юклайди. Ушбу тамойилга мувофиқ, ҳар қандай гумон ва шубҳа айбланувчининг фойдасига йўйилади, айблов ҳукми фаразга, тахминга асосланиши мумкин эмас, айбланувчи ўзининг айбдор эмаслигини исботлаш мажбуриятига эга эмас, бу унинг ҳуқуқидир.

Шундай қилиб, айбдор эмаслик презумпциясининг аҳамияти шундан иборатки, айби борлиги судда шубҳа тугдирмайдиган, суд томонидан тўла аниқланган ва айблов ҳукмида акс эттирилган кишига жиноят содир этишда айбдор деб топилиши мумкин.

Айбсизлик презумпцияси айбланувчининг ўзини ҳимоя қилиш ҳуқуқи билан ҳамбарчас боғлиқдир. Амалдаги жиноий-процессуал қонунчилигимизга биноан терговчи, прокурор, суд айбланувчи шахсларга ўзини ҳимоя қилиш имкониятини яратиб беришга мажбурдирлар. Айбланувчининг ўзини ҳимоя қилиш ҳуқуқини ҳар қандай кеклаш қонунчилики қўлоб бузиш ҳисобланади ва ҳукмни бекор қилиш учун асос бўлади.

Қонунга қўра, шахснинг ҳимоядан фойдаланиш ҳуқуқи одатда адвокатлар орқали амалга оширилади.

Бунда ҳатто айбланувчи истамаган ёки талаб қилмаганда ҳам суд ҳимоячининг ишлариқини таъминлаб беришга мажбур бўлган ҳоллар санаб кўрсатилган.

Баъзан айрим шахслар юридик хизмат учун ҳақ тўлаи олмаганларида, давлат уларга бепул ёрдам кўрсатишни таъминлайди. Адвокат айбланувчининг манфаатларини ҳимоя қилади. У ишдаги материаллар билан танишиш, далилларни тақдим этиш, илтимос ва рад этиб арз қилиш, терговчининг, прокурорнинг, суднинг ҳаракатлари устидан шикоят қилиш ҳуқуқларига эга. Адвокат бундай ҳуқуқлардан фақат айбланувчини оқлайдиган ва айбини енгилаштирадиган ҳолатларни аниқлаш учун фойдаланади.

Конституцияга биноан, ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон қадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги таъзияга дучор этилиши мумкин эмас. Ушбу қоида халқаро ҳуқуқий меъёрларга мос бўлиб, амалдаги қонунларимиз билан ҳам ҳимоя қилинади.

Конституциямизда ва жорий қонунларимизда мустақамланган ушбу қоидалар халқаро ҳуқуқий меъёрларга ҳам асосланади. Иккунун, инсон ҳуқуқлари умумжаҳон Декларациясининг 5-моддасида: «Ҳеч ким азоб-укубатга ёки ваҳшийларча, инсонликка иснод бўлган ёки қадр-қимматини ҳўрлайдиган муомала ёки жазога мустаҳик бўлмаслиги керак», дейилган бўлса, Фукаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пактнинг 7-моддасида: «Ҳеч ким азоб-укубатга солинмаслиги ёки золимлик билан, инсонликка иснод келтирувчи бир тарзда ёки унинг қадр-қимматини ҳўрлаб муомала қилинмаслиги ёки жазога мустаҳик этилмаслиги керак. Жумладан, ҳеч қандай шахс, унинг эмин-эркин розилигисиз тиббий ёки илмий тажрибалар ўтказишга мубтало қилинмаслиги керак», деб кўрсатилган.

Конституцияда кўрсатилишича, ҳеч кимда унинг розилигисиз тиббий ёки илмий тажрибалар ўтказилиши мумкин эмас. Ушбу қоида ҳам умуминсоний ҳақиятларни ҳимоя қилишга қаратилган бўлиб, юқорида эслаб ўтилган халқаро ҳуқуқий ҳужжатларни белгиланган меъёрлардан келиб чиқади.

Ҳайдарали МУҲАМЕДОВ,

Тошкент Давлат юридик институтининг катта ўқитувчиси.

Германия Федератив Республикасининг «Александр фон Гумбольт» жамғармаси жаҳон мамлакатларидаги ёш, истеъдодли мутахассисларни маблағ билан таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Яқинда мазкур жамғарманинг бир гуруҳ вакиллари юртимизга ташриф буюришди. Жамғарма муҳбиримизнинг ушбу жамғарма вакили жаноб доктор Мелий билан суҳбати ҳам «Александр фон Гумбольт» таъминоти фаолияти, унинг Ўзбекистон билан алоқалари ҳақида бўлди.

— Суҳбатимиз аввалида қисқача жамғарма тарихи ҳақида тўхталиб ўтсак, — дейди жаноб Мелий. — «Александр фон Гумбольт» номли жамғарма ўз фаолияти давомида Берлиндан Парижга қатор илмий экспедициялар уюштирган, Жанубий Африка Республикасида беш йил мобайнида илмий-текшириш ишларини олиб борган фан ва санъатнинг катта ҳомийси Александр фон Гумбольт вафотидан

бир йил кейин, яъни 1860 йилда ташкил топган. Жамғармамиз 1953 йилда Германияда қайта ташкил топган бўлиб, мамлакатдаги илмий-текшириш институтларининг янги имкониятларини очши-

дир. — Жамғарма ўз стипендияларини қайси тоифадаги ёш олимларга беради? — Жамғармамизга ўз илмий ишларини тавсия қилаётган ёш олимлар қатор талаб-

гиланган. Номзодлар жамғармамизга ўз илмий ишларини йил мобайнида топширишлари мумкин. — Жаноб доктор Мелий, айтингчи, «Александр фон Гумбольт» жамғармаси

Ҳамкорлик

ЎЗБЕКИСТОН — ИҚТИДОРЛИҚ ВАТАНИ

да катта ёрдам бериб келмоқда.

Жамғарма йилига жаҳоннинг барча мамлакатларидаги у ёки бу соҳада фаолият кўрсатётган 500 га яқин янги, ёш, иқтидорли мутахассисларни стипендия билан тақдирлаш мумкин. Ўзининг қайта ташкил этилганидан сўнг ўтган 44 йиллик фаолияти давомида жамғарма 120 га яқин мамлакатдан 16 минг нафар олимларни стипендия билан таъминлаб келмоқда. Уларнинг орасида тахминан 650 нафар киши Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидан чиққан олимлардир. Жамғармамизнинг 23 стипендиати эса Нобель жамғармаси совриндори-

ларга жавоб бера олиш керак. Булар масалан, ёш олимнинг илмий даражаси фан номзодидан паст бўлмаслиги, хорижий журналларда бир неча маротаба илмий мақолалари чиқиши ва номзоднинг ёши 40 дан ошмаган бўлиши керак. Шунингдек, бу номзод агар ижтимоий фанлар бўйича илмий иш қилган бўлса, албатта немис тилини билиши керак. Агар аниқ фанлар бўйича иш қилган бўлса, немис тилини билиши лозим. Стипендиатнинг ойлик стипендияси унинг ёши ҳамда илмий ишининг даражасига қараб 3 минг 400 дан 4 минг 200 немис маркаси ҳажмида бел-

стипендиатлари ичидан ўзбекистондан ҳам олимлар борми?

— Албатта, жаҳонга буюк илм-фан арбобларини етиштирган диёрингизда ҳозирги кунда ҳам жамғармамиз стипендиатлари бор. Жамғармамизнинг бир гуруҳ вакиллари Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси ходимлари билан учрашиб, Тошкент Давлат университети давлат Самарқанд Давлат университетида бўлишди, физика, технология институтлари ходимлари билан учрашибди. Бундан ташқари, ташриф давомида бир қатор илмий таъминотларда, муассасаларда бўлиб, шу

нарсанинг гувоҳи бўлдикки, ҳозирда ҳам республикангизда илм-фаннинг турли соҳаларида ўз илмий ишлари билан янги кашфиётлар қилаётган ёш олимлар кўплаб топилади. 1991 йилдан бошлаб Ўзбекистондан 7 та стипендиат жамғармамиз аъзосидир. Бу Марказий Осиё мамлакатлари орасида энг катта кўрсаткични ташкил этади. Улардан беш нафари Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг ходимлари ва икки нафари университет вакиллари. Бунинг албатта, 50 га яқин университет ва институтлари бўлган мамлакатингиз учун оз деб ўйламан. Лекин шунга ишонаманки, келгусида жамғармамизга аъзо бўлган ўзбекистонлик ёш олимлар, яъни стипендиатларнинг сони албатта ортади. Зеро, Ўзбекистонда ёш олимларнинг фаолият кўрсатишлари, иқтидорларининг тўла юзага чиқиш учун тегишли шарт-шароитлар яратилган.

Отабек ДАВРОНБЕКОВ суҳбатлашди.

Тошкент эшилган маҳсулотлар фабрикаси ҳиссдорлик жамиятида меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи бугунги кунда самарали фаолият кўрсатиб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Айниқса, корхона ҳиссдорлик жамиятига айлангандан сўнг иш жараёнида бирмунча ўзгаришлар бўлди. Шу боисдан бўлса керак ишчилар ҳам ишга бўлган муносабатларини тубдан ўзгартирдилар. Улар шу жамоанинг ҳиссдорли эканликлари ҳис этган ҳолда меҳнат қила бошлашди.

СУРАТДА: шу жамоанинг тараш усулини бошқарувчиси Зуфия Тошўлатова.

Усмон Усмонов олган сурат.

жамғармадан катнашди. Ҳаёт машаққатлари уни бу йўлдан қайтара олмади. Болалигидаги расом бўлиш орзусига содиқ қолди. Барақали ижод қилди. 1994-1997 йилларда ташкил этилган Республика миқёсидаги тас-

тимиздаги ва хорижий мамлакатлардаги шахсий коллекциялардан муносиб ўрин олган. Экспонатлар орасида «Тонг», «Шабда», «Овул болалари» эпюллари, табиат манзаралари акс эт-

саввининг аънавалари янги қирралар билан бойиб давом этаётганлигини кўрамыз. Залга кирганда дарҳол кўзга ташланган «Навоий портрети»да буюк кишининг ижод, илм йўлида, китоб устидида тинимсиз меҳнат дақуқларини кўрамыз. «Дугоналар» асарида фан асосларини эгаллашдаги муваффақиятлар байрамга айланиб кетаётгани, ёшларнинг бахтиёрлик дамлари, умуминсоний қадрларлар бу икки миллатта мансуб қизларни бирлаштиргани моҳирлик билан бадиий талқинда берилган.

Муаллифнинг бошқа бир қанча асарларида ҳам инсон руҳининг кўпгина қирралари чуқур лирика орқали намоён бўлган.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

САРА ИЖОД НАМУНАЛАРИ

вирий санъат кўргазмаларида 8 марта қатнашди.

Ушбу кўргазмага унинг энг сара 50 га яқин асари танлаб олинди. Шунинг билан айтиш керакки, унинг бир қатор асарлари мамла-

ган «Чимёнда қиш», «Менинг муҳаббатим» каби асарлари машҳур аллома расом Урол Тансиқбоевнинг мамлакатимизда табиати манзараларини тасвирлаган асарларига ҳамоҳангдир. Кўргазмада му-

чиқаради. Бу жуда мураккаб илмий-технологик жараён бўлганини учун ишни энг аввало янги илмий ечимлар асосидаги замонавий технологияни яратишдан бошладик. Имониятлар жуда кўп. Масалан, хом ашё бўйича муаммо йўқ — бизга зарур бўлган графит маҳаллий муҳитда истеҳсол қилинади. Бир йилда 10 миллион қирот (қирот — қимматбаҳо тошлар учун ўлчов бирлиги) илк сунъий олмос ишлаб чиқариш учун 5 тонна графит етарли. Бундан ташқари фойда эса валюта ҳисобида жуда катта миқдорни ташкил этади. Кичик корхонамиз ва унинг маҳсулотларига чет эллик ишбилармонлар ўртаси-

полдан миллий ёдгорлик, ўйинчоқларни сонаот усулида ишлаб чиқаришга бел боғлаган эди. Ишлар муваффақиятли юришиб кетди. Бунинг учун Максим «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси билан алоқа боғлади, натижада хорижий бозорларга йўл анча «қисқарди». Республика Амалий алоқалар марказининг кўмагида ўз маҳсулотларини Францияда намоиш этиб, катта муваффақиятга эришди. Хорижлик харидорлар билан кўплаб шартномалар тузилди.

«Ташаббус — 96» танловининг якунида Республика Бош вазирининг ўринбосари Виктор Чжен барча тадбиркор ва хунармандларни қизгин табриқлаб, Президентнинг мамлакатимизда иқтисодий ислохотларни амалга оширишдаги хизматлари, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол қатнашаётганликлари учун хусусийлаштирилган корхона раҳбарлари ва тадбиркорлардан бир гуруҳини юксак мукофотлар билан тақдирлаш ҳақидаги Фармонини ўқи берди. Шундан сўнг ушбу мукофотларни тантанали топшириш маросими бўлди. «Ташаббус—96» танловининг якуний натижаларига қўра «Энг яхши хунарманд» деб топилган қибрайлик Эргаш Сафарова республика Президентининг соврини — «Тико» автомобили топширилди. «Энг яхши фермер» — андижонлик Холмирова Мўминова «Дамас», Самарқанддаги «Умар» хусусий фирмаси эса «Энг яхши тадбиркор» деб топилди, «Нексия» автомобили билан тақдирландилар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Фан

КОИНОТГА ХОС

Кремнийнинг қислордли бирикмаси бўлган қумтупроқ (кремнезём)ни нафақат заминимиз ажойиб хом ашё маҳсулотларидан бири, балки киёнотининг ҳам материалли эканлиги исботланмоқда. У оламнинг чексиз кенгликларида учраши маълум. Асли силикат ангидриди бўлган бу маҳсулотнинг қум сифатида кварц, тоғ биллури, опал, лешателерит, кристобалит, тридимит каби ва бошқа номдаги қўриқларни бор. Авантирин, аметист, гелиотроп, моорион, оникс, сапфирин, сардоникс, сердолик, агат, халыцедон, цитрин, яшма, эмеральдин, шайтон перелийти каби ва бошқа ўнлаб хилдаги қимматбаҳо тошларни айтмайсизми. Барчаси асосида шу қумтупроқ кристаллари ётади. Буларнинг қўриқлиши, хоссалари турлича, бир-бирини қайтармайди.

Тоza кварцдан тортилган толарлар ажойиб хоссаларга эгадир. Унинг зичлиги 144 ва 352 кг/м га тенг бўлиб сувдан анча енгилдир. Таркиби 99,7 фоизни ташкил этувчи ишчилола штапельдан керамик плиталар ясалиб булар космик кемаларнинг юзасини қоплашга ишлатилади. Тўқсонинчи йиллар ўрталарида яратилган ҳамда таркибиде 20 фоиз алюминий бор силикат тошларини сакловчи плиталар эндиликда АҚШ ва Россия космик кемаларида қўлланила бошлади. Космик аппаратларни ҳимояловчи бундай плиталар 1500 даража ҳарорат остида ҳам хизмат қила олади.

ҚОРА ДЕНГИЗДА ГАЗ КУПАЙМОҚДА

Керчда, Одесса ва Геленжикда жойлашган Давлат океанография институтини, денгиз балик ҳўжалиги илмий-тадқиқот институтини ва жанубий денгизда биология институтини илмий оқимлари сувнинг таркибиде органик моддалар қўйиши ҳиссасида захарли бўлган олтингўр водород газини микродор қўйиб бораётганлигини аниқлашди. Экологик муҳитнинг ёмонлашиб бораётганлигини туфайли денгизда ашвоши жониворларнинг ҳаёти оғирлашмоқда, улар борган сайин камаймоқдалар. Сувдаги қислоронинг камайиб бориши ҳам сезилмоқда, бу жараён эса вазиятни янада қийинлаштирмоқда. Олимлар денгизни тозалаш зарурлигини ўқдиришмоқда.

ТОШБАКАЛАРНИНГ ҚАДИМИЙ АВЛОДИ

Палеонтолог олимлар қапрноидлар оиласига кирувчи судралиб юрувчиларнинг келиб чиқиш тарихини ўрганиб чиқиш билан фагга базини ўзгаришларни киритдилар. Перм даврида, яъни бундан 250—280 миллион йил олдин яшаган калтакесаклар, тимсоҳ ва баъзи тошбакалар ҳозирги тошбакаларнинг авлодларидир, деган фикрларга тўзатиб киритишди. Канадалик олимлардан Р. Кейс билан М. Лоренлар тошбакалар авлоди қапрноидлардан бўлмай, улар яшаган даврдан олдин ҳам мавжуд бўлганликлари исботлашди. Масалан, Жанубий Африканинг қўроқ ерларида яшаган тошбакалар салкам 250 миллион йил олдин ҳам ҳозирги қўриқларига яқин бўлганлар. Уша даврларда яшаган тошбакасимонлар проколофонтлар оиласига кирган бўлиб, анатомик хислатлари билан ҳам яқиндирлар. Олимлар фикрича, тошбакалар ўзларининг авлодларига эга бўлиб, шунча узок давр ичиде кўп ўзгаришларга берилмаганликлари қайд қилинади.

ЧАНГ ЗАРРАЛАРИ — ЎҒИТ

АҚШдаги Виржиния университети эколог олимлари Африка қўларидан кўтаришувчи чанг-тўзонлар гарбий қитъагача етиб келишини исботладилар. Хар йили Африка қитъасидан учувчи чанг-тўзоннинг 12 миллион тоннаси Амазониядаги ўрмонларга бориб тушади. Атлантика устидан учиб ўтувчи оқимларга тушган чанг-тўзонлар Амазония устида вуҳудга келувчи улкан гирдоблар натижасида бу ерларга тушади. Ўрмонларда жойлаштирилган турли метеорологик асбоб-ускуналар ҳаёнинг чанг-тўзонли оқимлари ҳаракатини ёзиб боради. Чанг зарралари ўғитларга — фосфатлар, микроэлементлар ва бошқа органик моддаларга бойлиги билан ажралади. Бундай ўғитлар тропик ўрмонлар учун энг яхши минерал озуқа ҳисобланади. Тўпроғи унумсизроқ бўлган Амазония ўрмонларининг ҳар бир гектари га бир килограммга яқин фосфатлар тушиб туриши ўсимликларнинг яхши ривожланишига ёрдам беради. Табиатнинг «ишларига» қойил қолмай иложимиз йўқ, албатта.

БАШОРАТ ТУҒРИ ЧИҚДИ

Нью-Йорк штатидаги Буффало университети геология кафедраси бошлиғи М. Шеридан Мексиканинг марказий районларидан бирида жойлашган Колима вулкони отилишини олдиндан башорат қилади. У 1991 йилнинг мартида уша ерда бўлиб ахвол билан танишади, ҳисоблар қилиб тез орада — икки ҳафта орасида тоғ чўққиси портлаши мумкинлигини айтиб беради. Дарҳақиқат, олимнинг далолати тўғри бўлиб чиқди. Уша йилнинг апрель ойида тоғ чўққисидан қучли вулкон отилиб олов пастта туша бошлади. Тоққа яқин қўшлоқлар аҳолисига зарар етмайдди. Колима вулкони ҳар 50—75 йил орасида отилиб туради. АҚШнинг Вашингтон штатидаги Сент-Хеленс вулкони ҳам ўз табиати билан Мексиканингга ўхшаيدди, бунинг геофизик олим Ч. Конкор исботлади. Эндиликда бу вулконлар атрофида сеҳимик станциялар қурилиб, илмий-тадқиқот ишлари кенг йўлга қўйилмоқда.

Қудрат АҲМЕДОВ, кимёгар.

Таълим

АМЕРИКАЛИК ОПИМА ЭЪТИРОФИ

Шаҳримиздаги Алишер Навоий номли республика профессорлари Эльза хоним билан ўқувчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди.

Шуни таъкидлаб ўтиш ўринлики, бу лицей ўқувчиларининг Эльза хоним билан учинчи маротаба учрашиб ҳамфир бўлишидир. Хар гал Эльза хоним ушбу ўқув даргоҳига ташриф буюрганида аълочи ўқувчиларга стипендия тариқасида бериш учун ўз жамғармасидан маълум миқдорни ажратяди. Бу гал ҳам Эльза хоним стипендия учун ўз хиссасини лицей маъмуриятига топширди.

— Ўзбекистонга бир неча йилдан буён келиб шу нарсига амин бўлдимки, — дейди Эльза хоним биз билан

суҳбатда, — мамлакатингизда нафақат иқтисодий, балки маънавий-маърифий соҳаларга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Бу жуда қувонарли ҳолатдир. Лицей ўқувчилари мен билан инглиз тилида эркин мулоқотда бўлиб, ўзлари чизган суратлари, ишлаган хар хил макетлар, ўймакорлик, нақшошлик ишлари билан таништирилдилар, бу менда жуда катта таассурот қолдирди ва Америкага борганимда, албатта, ўзбек ўқувчиларининг иқтидори ва тарбияси, дунёқараши биз ўйлагандан ҳам юксакроқ эканлигини айтмаман.

Тадбир сўнггида Эльза хоним ўқувчилар билан хайрлашар экан, Ўзбекистонга яна тез-тез ташриф буюришини билдирди.

Очил ҲАЙДАРОВ.

ЮРТНИНГ ЭНГ ЯХШИ ТАДБИРКОРЛАРИ

рор миллий буюмлар бутун рангин қилолари билан намоиш этилди, тадбиркорлар эса кўплаб буюртмачи ва янги ҳамкорлар билан шу жойнинг ўзиде шартномалар имзоладилар.

Танловда пойтахт тадбиркорлари ҳам муваффақиятли қатнашдилар. Сергелийдаги «Инсон» кичик корхонасининг соҳиби Шухрат Усмонов Республика амалий алоқалар марказининг соврини — Грецияга бепул йўлланма билан тақдирланди.

— Ишни 1993 йилда бошлаганмиз, — дейди Шухрат ака. — Кичик корхона турли рангдаги биллурдан маҳсулотлар ва сунъий олмос ишлаб

да ҳам қизиқиб катта. Улар билан тез кунлар ичиде аниқ қўшма корхона очишга келишганмиз. Биласизми, корхонамиз ўз маҳсулотлари билан Марказий Осиёда ягона ҳисобланади. Шунинг учун режаларимиз улкан, имкониятлар ҳам етарли.

Халқимизда: «Излаган имкон топади», деган нақл бор. Бу иборани Чилонзордаги «Максим Декор» хусусий фирмаси хусусида ҳам айтиш мумкин. Фирманинг соҳиби Максим Кривелев — 1975 йилда туғилган. Тошкент молия институтининг 5-курс талабаси. У тўрт йил бурун со-

«Ташаббус—96»

Айтишларича, буюк француз ёзувчиси Оноре де Бальзак роман ёзаётган пайтда энг йирик ноширлар, тадбиркорлар асар тугаллашни пайида бўлиб туришар, ҳатто ёзиб бўлинган қисмини босмаҳонада тердириб ҳам қўйишар экан. Роман ниҳоясига етгач, кўп нусхада босилар ва у катта сармоя келтираркан. Фақат ноёб истеъдодига таяниб кун қўрган буюк ёзувчи кейинчалик француз халқининг фаҳрига айланди. Унинг асарлари ҳанузгача нафақат Францияда, балки бошқа давлатларда ҳам нашриётларга катта даромад келтирмоқда.

Ҳа, истеъдод ана шундай қудратга эга. Сўнгги пайтларда жамиятимизда бу қудрат тан олингани,

Истеъдод

ТАН ОЛИНГАН ҚУДРАТ

иктидорли ёшларга ғамхўрлик уларнинг қобилиятларини юзага чиқаришда барча имкониятлар ишга солинаётгани аққол сезилиб бормоқда. Ҳолбуки, бундан бир неча йил аввал фалон мактабдаги ўқувчи бир йилда икки синфни ўқиб тугатибди, дейилса, ҳеч ким ишонмасди.

Бугунги кунда ўзидан бир-икки ёш катта болалар билан бир синфда ўқётган истеъдодлар тобора кўпайиб бормоқда. Шаҳримиздаги 41-мактабнинг 11-синфда ўқётган 14 ёшли Жаҳона Абдурасулова, хитой тилига ихтисослашган 59-мактабнинг 4-синф ўқувчиси, 8 ёшли Гулибону Йўлдошевлар республикамизда танилиб бўлишди. Бундай истеъдод эгаларини юзага чиқаришда «Истеъдод», «Улуғбек» жамғармаларининг аҳамияти бекиёс. Яқинда ташкил этилган «Ғами» жамғармаси эса бу йўлда қўйилган яна бир салмоқли қадам бўлди. Зеро, халқнинг буюк келажагини унинг истеъдодли фарзандлари белгилайди, улар қанча кўп бўлса шунча яхши!

Ҳар қандай тараққиётга юқори малакали кадрларсиз эришиб бўлмаслигини жаҳон таърибаси кўрсатиб турибди. Мамлакатнинг географик жойлашуви қанчалар қулай, ер ости бойликлари қанчалар мўл бўлмасин, юқорида келтирилган омил мавжуд эмас экан, барчаси бекор. Бу фикрни ҳеч қандай табиий ресурсларга эга бўлмаган Япония аллақачон исботлаган. Масалан, араб давлатлари дунёнинг бой мамлакатлари қаторига кирди. Бу ҳол Арабистон ярим оролининг нефть захираларига бойлиги, унинг катта миқдорда қазиб олиниши билан изоҳланади. Аммо сўнгги пайтларда бу мамлакатлар ҳам юқори малакали мутахассислар тайёрлаш йўлида ўз ёшларини ривожланган давлатларга қўшиша юборишни бошлади.

Ривожланган давлатлар ҳаётини акс эттирган фильмлар ёки китоблар билан танишганда уларда йирик сармоядорларнинг мўмай даромад қилиш мақсадида юқори малакали кадрларни катта пулга сотиб олганликлари кўриш мумкин. Ҳақиқатан ҳам улар бу борада пулни юзига қарашмайдди. Узоқни кўзлаган ишбилармонлар бугун сарфланган бир сўм эртага ўн сўм бўлиб қайтишини яхши билишарди.

Маълумотларга кўра, ҳозирда Германияда ишсизлар сони тобора ортмоқда. Айни пайтда бу мамлакатда бўш иш жойлари ҳам талабгина. Бунини

эшитгач, баъзилар «Юқори малакали мутахассислар тайёрлаш услублари билан ном қозонган Германияда ҳам ишсизлар бўлиши мумкинми» деб ўйлаши эҳтимол. Бўлиши мумкин экан. Чунки бу ерда мутахассисларнинг зўридан ҳам зўрроғини ишга олишга интилиш бор. Шунинг учун ҳам немис ёшлари ўқигани-ўқиган.

Мустабид тузум даврида ёш кадрларни танлашга нотўғри муносабатда бўлинарди. Ишга қабул қилишда ёшларнинг дунёқараши, маҳорати, ишга бўлган муносабатига эмас, балки дипломига қараларди ҳолос. Дипломи борми, демак, керакли кадр. Шунинг учун ҳам талабалар ўқиш жараёнида ўз устидан ишламас, билиминини оширмасди. Бир амаллаб беш йил ўтсақ кўлига ҳужжат олса бас, иш тайин. Бундай шароитда айрим раҳбарлар ўз корхона ёки ташкилотларига иш бериш-бермаслигидан қатъи назар яқинлари, қариндошларини қабул қила бошлашди. Айримлари эса корхона равақини эмас, ўз хотиржамликларини ўйлаб, юқори малакали, ташаббускор кадрларни ўзларидан узоқлаштирарди.

Энди бундай бўлмайди. Тасаввур қилинг, бир корхонадаги битта бўш иш ўрнига икки номзод бор. Биттаси раҳбарнинг жияни ёки дўстининг ўғли, лекин малакаси паст, ўзи ҳам дангасароқ. Иккинчиси, аксинча, ўз касбининг устаси, омилкор, лекин раҳбарга беғона. Раҳбар қайси бирини ишга олади? Албатта иккинчисини. Акс ҳолда у юзхотир дея бутун корхона ишига зарар етказиши, эртага ўзи ҳам обрўсизланиши мумкин. Айтилмоқчики, юқори малакали мутахассис ҳеч қачон кўчада қолмайди.

Ҳар қандай мамлакат тараққиёт учун юқори малакали мутахассислар, ерости табиий бойликлари мўл бўлишининг ўзи етарлими? Йўқ, албатта. Акс ҳолда Россияда ҳозирда ривожланишининг юқори даражасига кўтарилиш юз бераётган бўларди. Бу мамлакатда аксарият ноёб кадрлар тирикчилик илинжида ўзлари туғилиб ўсган ерни — Ватанини тарк этиб, хорижий давлатларга кетиб қолышарди сир эмас. Шўжурки, бизда ундай бўлаётгани йўқ. Япониянинг Ўзбекистондаги солиқ элчиси Укери Магосаки матбуот орқали ўз чиқишларининг бирида «Бизда ўқиниш эндигина тугатган аксарият ёшлар гарчи уларни хусусий корхона ва фирмаларда катта маош билан кутиб турган бўлсалар-да, давлат муассасаларида ишлашга интилишди. Улар шахсий бойлик орттиришдан кўра нисбатан озроқ пул учун бўлса-да давлат муассасаларида халқ фаровонлиги учун ишлашдан фалхланишди» деганди. Ана шу омил юксак кадриятларни эъзозловчи бу халқ учун «Япон муъжизасини» яратишда етакчи ўринлардан бирини эгаллаган бўлса ажабмас. Худди шунинг учун ҳам яқинда эълон қилинган кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур хусусидаги ҳукумат фармойиши юқори малакали кадрлар тайёрлаш жараёнида ёшлар онгига Ватанга муҳаббат, мустиқиллик ғояларига сadoқат туйғуларини сингдиришни ҳам тақозо этади.

Бугунги кунда дунёнинг ривожланаётган мамлакатлари борки, ҳаммасининг ихтимойий-иқтисодий тараққиётида юқори малакали кадрлар тайёрлаш устувор йўналишлар сирасига кирди. Ҳатто энг тараққий этган давлатлар ҳам бу ишга катта эътибор қаратишаётти. Чунки бу йўлдан салгина олишмоқ эртага кеңириб бўлмайдиган оқибатларга олиб келиши мумкин. Худди шунингдек истеъдодли ёшларни тарбиялаш, юқори малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида таълим тизимини тўдран ислоҳ қилиш, бу борада Миллий дастур тузишга киришиш тараққиёт йўлига ўтиб бораётган Ўзбекистон учун муҳим қадам бўлди.

Абдумалик АБДУРАХМОНОВ.

27 март — Халқаро театр кун. Мамлакатимизда ушбу кун кенг нишонланади.

Ҳар йили Ўзбекистон театрларида турли жанрдаги спектакллар саҳналаштирилмоқда. Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театрида саҳналаштирилган «Кампири гул қўлмаймизми?», «Меҳробдан чаён», «Катагон», «Чимилдик», «Сохибқирон» каби спектакллар давр ҳамда томошабин талабига жавоб берувчи етук саҳна асарларидир.

Абдулла Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» саҳна асаридagi икки ёш ижодкор Зухра Ашурова ва Бехзод Муҳаммадқаримовларнинг чиқишлари, «Чимилдик» спектаклидаги Мадина Мухторова ва Абдураим Абдуваҳобов ижролари томошабинни мамнун этди.

Алишер Навоий номидаги Академик опера ва балет театрида миллий асарлар халққа намойиш этилмоқда, ёш ижодкор кадрлар етилиб чиқмоқда. Яқинда томошабинларга намойиш этилган Сулаймон Юдаковнинг «Насриддиннинг саргузаштлари» балети маҳорат ила саҳналаштирилган. Балет усталари Заирим Дўримов, Вадим Дулер, Гули Ҳамроеваларнинг чиқишлари томошабинларга завқ ҳамда ором бағишлади. Ажойиб ҳонанда Муассар Раззоқова ўзининг овози билан дунё кезди, Ўзбек миллий санъати қадриятларини намойиш этди, сай-ҳаракатлари билан, сермахсул ижода билан обрў-эътиборга эга бўлди. Опера театри Ўзбекистонда қай даражада юксаклигини намойиш эта олди.

Театр МАЪНАВИЯТИМИЗНИНГ АЖРАПМАС БЎЛАГИ

Муқимий номидаги давлат мусикали театри учун 1996 йил сермахсул йил бўлди. Рустам Маъдиев Улмас Умарбековнинг «Фотима ва Зухра» ҳамда ўзининг «Девона» асарини саҳналаштириб режиссёрлик маҳоратини намойиш этди. Драматизм, халқчиллик билан сўғорилган бу икки асарда ўзбек кишининг хусусиятлари ёритилган. Экран орқали спектаклини томоша қилиб, унга ихлоси ортан томошабин театр саҳнасида ҳам бу асарларни кўриш мақсадида театрга тушибди. Муқимий театри жамоаси учун бу катта эътибор ва ҳурматдир.

Йўлдош Охунбоев номидаги Ёш томошабинлар театрида Малина Ханова саҳналаштирган «Кел, дўст бўлайлик» спектакли жажжи болаларни ўрмонлар орасидан, тоғлар устидан, бепоён кенгликлардан,

сувлар ичидан олиб ўтади. Актёрлар билан бирга залдаги болалар ҳам беҳиётёр спектаклда роль ўйнар экан, саҳна асаридан хурсанд бўлибгина қолмай, балки фикрлашга, дўстининг қадрига етиш кераклигини тўғрисидан ҳам ўйлаб қоларди. Театрда Фафур Фулом асарини асосида саҳналаштирилган «Ҳасан Кайфий» спектакли ўсмирларни эътиборсиз қолдирмади. Таниқли санъаткор Лутфулла Саъдуллаев ижросида Ҳасан Кайфий характеридagi турли хусусиятлари аққол намоён этилган. Актёр Хайитали Низомидиннов подшо ва гадой ролларини маромига етказиб ижро этган ва ўсмирларнинг қалбидан ўрин олди.

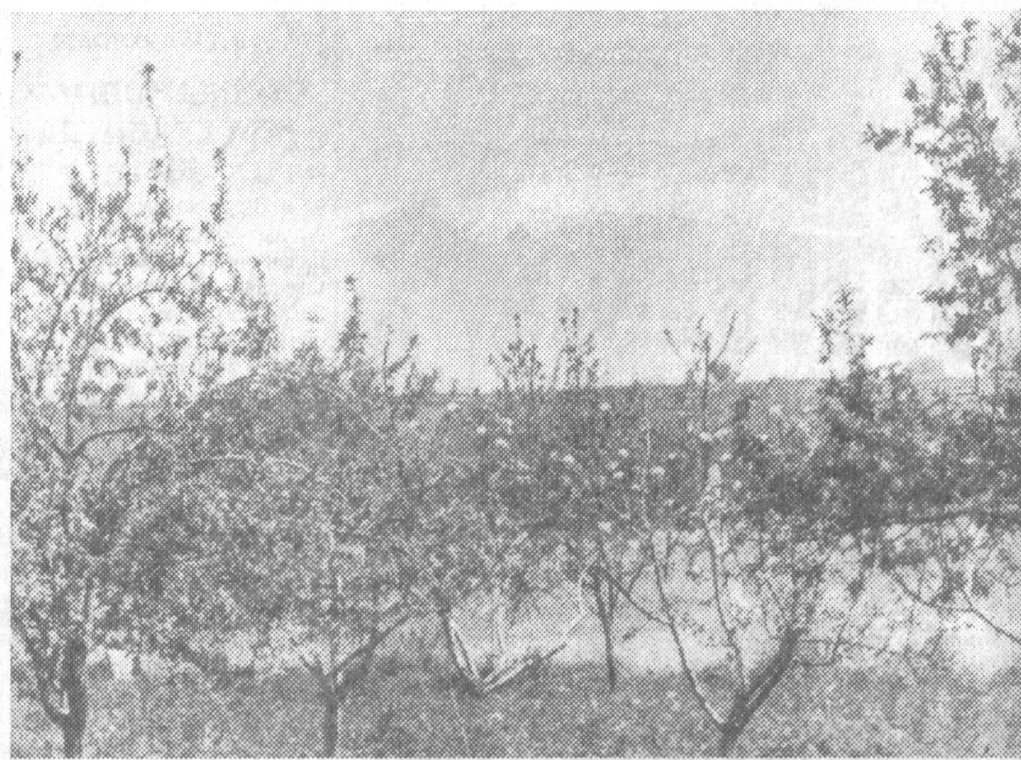
Республика кўғирчоқ театри ёш томошабинлар билан доимо тўла. «Фотиманинг саргузаштлари», «Ур, тўқмоқ», «Карвонсарой» спектакллари ҳали ҳамон театр репертуаридан тушганча йўқ. 1996 йил «Қор маликаси», «Қодир жамол», «Инжик малика», «Нўхат бола» каби спектакллар саҳналаштирилди. Театрнинг бош режиссёри Шомурод Юсупов ижодий меҳнати эъзизига Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист унвонига сазовор бўлди. Ҳозирги пайтда театрдa «Баджак қубча» асари саҳналаштириляпти. Апрель ойининг ўрталарида театр жамоаси «Карвонсарой» спектакли билан Қозғистонга, гастроль сафарларига жўнайд.

Театр — маънавиятимизнинг ажралмас бўлаги. У ҳаётиимизда муҳим ўрин тутиб бораётгани саҳна санъатининг аҳамиятини ҳам белгилаб турибди.

Саидхон СОТИМХОН

қизи,

театршунос.

Халқимиз бой ва бебаҳо маданий меросга эга. Ноёб қўлёзма ёдгорликлар, улуг олимларнинг асарлари, қадимий сўғориш нишотлари ва ниҳоят ажойиб меъморий ёдгорликлар бундан гувоҳлик беради.

Самарқанд оламга қўлаб олимлар, шоирлар, меъморлар, мусаввирлар, ҳаттотлар ва бошқа санъаткорларни етиштириб берган ки, уларнинг машаққатли ва нозик меҳнатлари тўғрисида шундай улугвор санъат ва бой маданият масканига айланган.

Утган асрининг иккинчи ярмидан бошлаб, Туркистон ўлкасида илм-фанга қизиқувчилар сафи орта борди. Кўпгина маданият ва фан арбоблари, истеъдодли ва билимдон ўлкашунослар, илғор фикрли маърифатпарварлар етишиб чиқди. Улар Туркистон ўлкасининг ўтмишидаги бой тарихи, маданияти, санъати, ерли аҳолининг турмуши, касб-хунари ва урф-одатларига катта қизиқиш билан қараб, бу соҳада нодир қўлёзмалар, осори-атикалар тўплаб, уларни ўрганиб, ўз халқининг ўтмиш тарихига доир мақола, маълумотномалар ёзиб қолдирганлар.

XIX асрининг 80—90-йилларида ўз билими, хунари ва самарали ижоди билан халқ орасида танилган ана шундай зиёлилардан бири Абу Саид Махсум эди. У юртимизнинг ноёб маданий мероси бўлмиш қадимий меъморий ёдгорликлар тарихини ҳамда Шарқ қўлёзмаларининг йирик билимдони, ажойиб ҳаттот, таржимон ва ўлкашунос олими эди.

Абу Саид Махсум таъминан утган асрининг 60-йилларида Самарқанднинг заргарлар ва ҳаттотлар даҳасида — ўз даврининг энг ўқимлиши ва тадбирли кишиларидан бири Шайбонийхон мадрасасининг бош мударриси, ҳаттот, маърифатпарвар, бой кутубхона эгаси Мулла қози ибн Мулла Абдурашид хонадонидан таваллуд топди.

Абу Саид Махсумнинг ўша давр ҳаттотларининг йирик вакиллари билан мулоқотда бўлиши ҳам унга ижобий таъсир кўрсатди. Бу машаққатли хунарни пухта эгаллади, ўзи ҳам кўзга кўринган истеъдодли ҳаттотлардан бири бўлиб, илм ва хунар аҳли орасида танилди. Абу Саид Махсум дастлаб кичик ҳажмдаги қўлёзмалар ва тарихий осори-атикалардан, ундаги ёзувлардан кўчирмалар тайёрлади, ўз устидан тинмай излашлар олиб борди ва тиришқоқлиги тўғрисида йирик вакиллари билан мулоқотда бўлиши, Жомий асарларидан ва бошқа нодир Шарқ қўлёзмаларидан мустақил нусхалар кўчириш даражасига етди.

У XIX аср тарихчиси, шоир ва табиб Абу Тоҳир ибн қози Абу Саид Садр Самарқандий томонидан 1830 йилда ёзилган машҳур «Самарийа» асарини тожик тилидан ўзбек тилига таржима қилди. Бу таржима 1884 йилда рус шарқшуноси Н. П. Остроумов томонидан Тошкентда босилиб чиқди.

Кейинчалик Абу Саид Махсум XIX асрининг бошларида яшаб ижод қилган, фарғоналик сайёҳ олим ва адиб ҳожи Муҳаммад Ҳакимхоннинг 1843 йилда ёзилган Урта Осиё ва айниқса, Фарғона тарихини ўзида муҳасаммалаштирган «Мун-

тахаб ат-таворих» асаридан 1899 йилда чироили қилиб нусха кўчирди.

Утган асрининг 80-йилларида бошлаб Абу Саид Махсум ижодида ўрис шарқшуносларнинг назари тушади. Жумладан, 1885 йили Самарқандга келган Петербург университетининг профессори Н. И. Веселовский билан танишиб, унга ўзи настаълик хати билан кўчирган «Самарийа» китобини тақдим этган.

Шунингдек, Абу Саид Махсум шарқшунос С. А. Лапиннинг 1895 йили босилиб чиққан «Самарқанд шаҳридаги тарихий ёдгорликлардаги ёзувларнинг таржимаси» номли асарини, шу муаллифнинг 1896 йили эълон қилинган «Шоҳизинда ва ундаги қарбтош ёдгорлиги» мақоласини ёзишда, Г. А. Панкратьевнинг 1910 йилда нашр этилган «Самарқанднинг тарихий ёдгорликлари» номли китобини тайёрлашда уларга яқиндан қўлақлашди, ёзувларни кў-

Мерос УЛУГБЕК РАСАДХОНАСИНИ ТОПГАН ОЛИМ

чириш ва таржима қилишда фаол қатнашди. Ушбу муаллифлар ёзган мақола ва китобларнинг муқаддималарида ҳаттот ва таржимон Абу Саид Махсум кўрсатган бераз ёрдами учун унга ўз миннатдорчиликлари билдириб, унинг билими ва хунарини юксак баҳоладилар.

Академик В. В. Бартольд ва профессор Н. И. Веселовскийлар эса Абу Саид Махсумдан ўзларининг илмий ишлари учун зарур маънавий «озуқа» олиш билан бирга, Петербургдаги Осиё музейи учун султон Шохруҳдан тортиб Шайбонийлар давригача мансуб бўлган ер эгаллиги, олдиди-сотдиси, солиқ, вақф ҳужжатлари, ёрликлар ҳамда илм-фан учун муҳим, илмий жиҳатдан қимматли бўлган қўлёзмаларни олиб кетганлар.

Абу Саид Махсумнинг энг диққатга сазовор бўлган ва энг сўнгги илмий ютуқларидан бири бу Самарқанддаги Мирзо Улуғбек расадхонаси қолдиқларини қидириб топиш ва уни қазиб олиб, жаҳонга намойиш қилишдек буюк иши бўлди. Урта Осиё халқлари маданиятининг ноёб ёдгорлиги бўлган ва оламга донғи кетган бу ишининг ўзи осонлик билан рўёбга чиққан эмас, албатта.

Юқорида эслатиб ўтганимиздек Абу Саид Махсумнинг отаси кўп йиллар давомида Шайбонийхон мадрасасининг мударриси бўлиб, бу ўқимли кишидан ноёб китоблар ва қимматбаҳо қўлёзмалардан иборат бой кутубхона қолган эди. Абу Саид отасидан мерос бўлиб қолган ана шу хазинани жуда эҳтиёткорлик билан сақлаб, ундаги ҳужжатлар ва нодир тарихий ки-

Баҳор келди, дов-дарактларни, Уйғотай деб шамоллар елди. Олам ажиб бир таровату, Янгиланиш, шўқуҳга тўлди.

Энди гуллар очилар яйраб, Энди ҳар он лаззатли, ширин. Кўртақ бўртар қуёшга қараб, Кучоғида ҳаёт яширин.

Бугун кўртақ уқалар қўзин, Орзу қилар гулласин жаҳон, Эрта-индин мисоли чаман, Яшнаб-яшнаб отади хандон.

Ҳар бир гулда қўлам тафтию Она ерининг шарбат қони бор. Ҳар бир гулда тармеваларнинг Олтин ранги яна жони бор.

Бугун кўртақ уқалар қўзин, Орзу қилар гулласин жаҳон.

тобларни чўқур ўрганди. Кекса элшунос Капитолина Новоселова ўзининг «Вазир» номли мақоласида шундай ёзади: «Абу Саид қадимги манбаларни дўстлари билан бирма-бир ўқишга киришди... Зер-забарсиз қуёй хат билан битилган ҳужжатлардан бири дўстларини ҳайратга солади. Бу Улуғбек расадхонасининг аниқ жойини билдирарди. Ҳужжатда энг сўнгги таҳминлар ҳам кўрсатилган эди. Обираҳмат ариғи, қишлоқ аҳолиси хонадонларига қарашли бедазор, масжид худуди, катта дарё сари йўл. Расадхона Тағи-Расад тепалигида эканлигига шак-шубҳа қолмаган эди. Абу Саид Махсум бу қимматли ҳужжатларни қадимшунос В. Л. Вяткин ва у билан бирга ишлаётган ўлкашунос Эгамхўжа Муродхўжаевга очиб кўрсатганида ҳамма ханг-манг бўлиб қолади. Ана шу ҳужжатларсиз ҳеч ким бундай қимматбаҳо хазинани ҳеч қачон тополмасди».

Шарқшунос олим, академик В. В. Бартольд «Абу Саид Махсумнинг ёрдами Улуғбек расадхонаси жойлашган ерни аниқлаб олишда ҳам, қазимша ишларни олиб боришда ҳам жуда қимматли бўлди», деб баҳолаган бўлса, қадимшунос В. Л. Вяткин эса «Абу Саид Махсум менинг донимшанд маслаҳаттўйим бўлиб қолди, у менга ҳаммаша ҳолисона ёрдам бериб келяпти» деб ёзган эди.

Ҳақиқатан ҳам Самарқанд тарихини ўрганишда рус шарқшунос олимлари билан бирга Мирзо Абдулло Бухорий, Мирза Барот Қосимов, Мирза Абдурахмон, Ҳожи Юсуф Мирфазлов, Ёқубхон Исмоилжонов, Бобоёр Мирзақулов, Эгамхўжа Муродхўжаев сингари ўнлаб истеъдодли маҳаллий илмий қўллар ҳам фаол қатнашдилар.

Ажойиб ҳаттот, қадимий ёдгорликларнинг ишқибози ва Шарқ қўлёзмаларининг йирик билимдони, ўз шаҳрининг ўтмиши билан қизиқиш, илмий изланиш ишларини олиб борган ва бунинг натижасида оламга донғи кетган Улуғбек расадхонаси қолдиқлари жойлашган майдонни аниқ топган Абу Саид Махсумнинг машаққатли хизматлари бениҳоя катта бўлиб, академик В. В. Бартольднинг айтишича «Улуғбек расадхонаси ўрнини аниқлаш ва шунингдек қазиб ишларини олиб боришда Абу Саид Махсумнинг ёрдами жуда ҳам қимматлидир».

Бизнинг назаримизда улуг мутафаккир олим Мирзо Улуғбек расадхонасини қидириб топиш ва уни қазиб олишда қадимшунос В. Л. Вяткин билан ёлма-ён туриб самарали меҳнат қилган ўлкашунос олим Абу Саид Махсумнинг номи четда қолмаслиги керак. Унинг номини абадийлаштириш мақсадида расадхона музейи олдига мармардан хотира лавҳаси ўрнатиш зарур. Шунингдек, у туғилган она шаҳри Самарқанднинг «Заргарон» кўчаси, мактаб ёки маҳаллани «Абу Саид Махсум» номи билан аталса, унинг меҳнатлари улуғланган, руҳини эса шод этган бўлур эди.

Рашид БОЙТУЛЛАЕВ,
қадимшунос.

Сўзсиз сурат.

— Яна юқори қаватдаги қўшимиз сув тошириб юборди шекилли.

— Нега рулда бўла туриб ичдингиз?

— Рулда эмас, кафедра ичдим.

Муродхон Унгаров чизган суратлар.

ҚИЗИҚАРЛИ ТОМОШАЛАР

ҳавола этилмоқда.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Маданият

Чилонзор туман маданият уйининг «Наврўз» вокал-чолгу ансамбли ижодий жамоаси «Даврада фақат ёшлар» номли дастур билан саҳнага чиқдилар. Бугунги кун ёшларининг қалб тўғнлари, қувончу шодликлари тараннум этилган томоша бар-

чага манзур бўлмоқда. Ансамбль иштирокчиларидан Ғофир Абдурахимов, Тоҳир Ҳужамхўмедов, Мирқодир Содиковлар талқинидаги қўшиқлар дастурга кўтаринки руҳ бағишлаган.

...

...

...

...

...

...

...

ри асосида саҳналаштирилган «Айёр тулки» спектакли билан жажжи театр мухлисларини қутиб олдилар. Қувонқ саргузаштлар, қизикарли воқеалардан иборат маъмур томошани режиссёр Лобзар Азимова саҳналаштирган. Ундаги асосий образларни Жамшид Достонов, Ақром Жалолова, Отабек Жумановлар ижро этишмоқда.

Салоҳиддин
СИРОЖИДДИНОВ.

Атоқли навоийшунос олим Абдуқодир Ҳайитметов матншуносликка оид мақола-ларидан бирида «Текстологияда битта сўзнинг тўғри ўқилиши ҳам воқеа ҳисобланади», деб ёзади. Дарҳақиқат бу фикрнинг қанчалик тўғри эканлигини қуйидаги уч байт яққол тасдиқлайди.

«Борин» эмас «йарин». Алишер Навоийнинг «Маҳбуб-ул-қулуб» асарининг учинчи қисм тўқсон тўртинчи танбеҳида қуйидаги байт учрайди:

Яхшилик тухминини сочғилким, будур деҳқонга сўз, Ҳар неким эктинг бугун, борин ҳамон тутани кўз.

Бу ерда биринчи мисра-нинг маъноси аниқ бўлса-да, иккинчи мисра ҳеч қандай маъно бермайди. Бу ерда бир хато содир бўлганки, шоирнинг фикри ноаниқ қолган. У ҳам бўлса эски ўзбек тилидаги «эртага» маъноси-

Муталаа УЧ СЎЗНИНГ АСП МАЪНОСИ

даги «йарин» сўзини «борин» шаклида ўқиш натижасида ҳосил бўлган, яъни хато араб ёзувида икки нуктали «йарин» сўзини бир нуктали «борин» қилиб ўқиш натижасида келиб чиққан. Атоқли олим Мирза Муҳаммад Махсумнинг «Санглох» («Тошли ер») лугати учун мисол йиғар экан, шоир асарларининг энг муътабар нусхаларида бу сўзни «йарин» шаклида келтирарди.

Яхшилик тухминини сочғилким, будур деҳқонга сўз, Ҳар неким эктинг бугун, йарин ҳамон тутани кўз. «Санглох» лугатидан олинган ушбу байт шоир фикрини аниқ ифодалайди: «Деҳқонга айтадиган сўз: яхшилик уруғини эск, бугун нима эксан, эрта

Тухфа

ЗАМОНАВИЙ
СУВ САРОЙИ

В. С. Митрофанов номидаги сув спорти саройидаги кенг қамровли қурилиш-таъмирлашнинг сўнгги пардозлаш ишлари низоҳасига етказилиб Наврўз байрамига ажойиб тухфа бўлди. Энди ушбу қоша яна одамлар билан гавжум бўла бошлади.

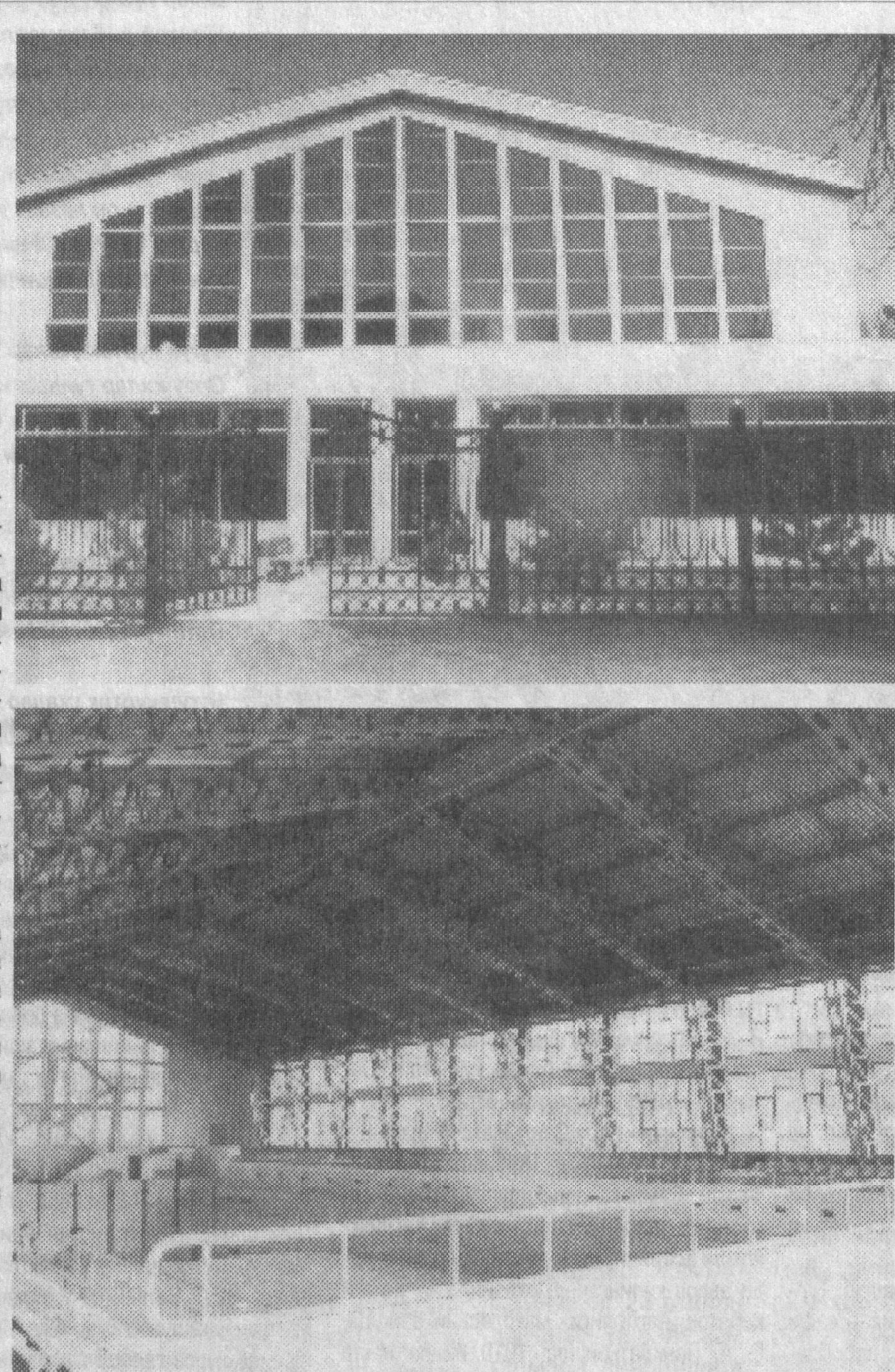
Республика касабаси уюшмалари Марказий кенгаши тасарруфидида сув саройида 1995 йилнинг декабрь ойидан бошлаб таъмирлаш ишлари бошланган эди. Эндиликда сарой бутунлай янгиликка кийфас келди. Чунки бинонинг асосий деворларидан бўлак ҳамма қисмлари энг замонавий талаблар асосида қайтадан қурилди. Жумладан, тўққиз минг метр узунидаги қувурлар ўрнатилиб, электр жиҳозлари буткул янгиланди. Асосий ҳавза устидаги том ҳам иссиқлик сақловчи махсус тўшма воситасида икки қават қилиб ёпилди. Шу тариқа, қишнинг энг совуқ кунларида ҳам иссиқликни тежаш ва узок сақлаш имконияти яратилди. Сузиш ҳавзасининг атрофида юриш йлгари низоҳатда ноқулай эди, негаки, ерга силлиқ плита қолганган бўлиб, сирғалиб йиқилиш хавфи бор эди. Янги, замонавий қоплама бундай ноқулайлиқни бартараф этиш билан бирга залга янада кўркамлик бахш этган. Асосий ҳавза бўйига ва энгача анча кенгайтирилиб, тўққиз қаторли сузиш йўлаклари барпо этилди. Мусобақаларни эса қўлай ўриндиқлардан жой олган 600 нафардан зиёд томошабин кўради.

Бош пудратчи — «Ўзагроқурилиш» бирлашмаси ҳамда Югославия ва Исроил давлатларининг фирмалари иштирокида ана шундай мўъжизавий сув қасри қайта бунёд этилди.

Бахтиёр ҲАСАНОВ.

СУРАТЛАРДА: В. С. Митрофанов номидаги сув спорти саройининг таъмирлашдан сўнгги кўринишлари.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Ибратнома

ОПИЖАНОБЛАР
ИПА СУХБАТДА
БҮП

● Шарқ халқлари орасида шундай ҳикмат бор: — «Ҳақиқат билан ёлгон ораси тўртта бармоқчадир». Бу ҳикматга ақл кўзи билан боқсак, кўз билан қўлоқ орасида тўртта бармоқча масофа бор. Яъни кўз билан кўрганларимиз ҳақиқат бўлади, қўлоқ билан эшитганларимиз ёлгон бўлиб чиқиши ҳам мумкин.

● Бир ҳақимдан сўрадилар: — Нега сен кўп нарсани эшитасану кам гапирасан?

Ҳақим шундай жавоб берди: — Инсонга иккита қўлоқ, битта оғиз берилган. Шунинг учун икки барабар кўп тинглайман, эшитганларимнинг яримча сўзлайман.

● Бирор киши ҳиқоят ёки ривоят сўзлаш учун оғиз очдими, албатта у гапирадиган нарсасини билади. Шунга қўра, унинг сўзларини охиригача тингла, кейин қўшимча қилишини мумкин.

Бировнинг сўзларини сабр билан тинглай билишлик ҳам ярим илмдир.

● Кенг феъллик ва сабрлилик илмни ва умрни зийда қўлади.

● Саҳий ва олижаноб кишилар билан суҳбатдош бўлиш кишини яхши феъл ва чиройли хислатларга ўргатади. Ёмон феълли кишилар билан суҳбат қилиш эса ёқимсиз сифат ва қабих иллатларга етаклайди. Шамол ёмон жойдан ўтиб қолса, бадбўй ҳидларни келтиради. Агар ширин ҳидли жойлардан ўтиб қолса, муаттар исларни олиб келади.

Бахриддин ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ ТАБИЙ
ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ

ФУҚАРОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Тошгаз» шаҳар бошқармаси газдан фойдаланганлик учун қарзингизни аҳолига газ беришга оид амалдаги тарифга мувофиқ зудлик билан ҳар ойнинг ўнинчи кўни тўлашингизни сўрайди.

ГАЗ УЧУН ВАҚТИДА ҲАҚ ТўЛАШ — УНИ ЕТКАЗИБ
БЕРУВЧИЛАР ПУЛИНИ ТўЛАШНИНГ КАФОЛАТИ

Ўз вақтида тўламаганлик учун кечиктирилган ҳар кунга 0,1 фоиз миқдориди пеня ундирилади.

Қайтадан ҳисоб-китоб қилиш ва абонентлик дафтарчасини алмаштириш масаласида турар жойингиздаги туман газлаштириш бошқармасига ва қуйидаги манзилда жойлашган «Тошгаз» шаҳар бошқармасига (ҳар кўни соат 8.00 дан 17.00 гача, шанба кўнлари ҳам) мурожаат қилинг.

Тошкент шаҳри, Бобур кўчаси, 59-а уй, 4-хона.
«ТОШГАЗ» ШАҲАР БОШҚАРМАСИ

ГАЗ АСОБЛАРИДАН
ФОЙДАЛАНИШ ҚОЙДАЛАРИГА

АМАЛ ҚИЛИНГ!

Илиқ кўнлар бошланиши билан иситиш печлари ва ВНИИСТО, КЧМ, АОГВ, АГВ-80, АГВ-120 сингари иситиш қозонларининг мўриларига эътибор сўсади, натижада улардан фойдаланиш қоидалари бузилади. Сўнгги кўнларда Тошкент шаҳрида баъзи одамларнинг мўрилари ҳаддан ташқари қизишига йўл қўйганлиги оқибатида бир қанча хонадонларда ёнғин келиб чиқди. Шу муносабат билан «Тошгаз» бошқармаси ёнғин, газдан заҳарланиш сингари қўнғилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида

ЭСЛАТИБ ЎТАДИ:

— Газ асобларини ёқишдан олдин ва ёққандан сўнг мўриларини текшириб кўришни унутманг.

— Газ асоблари мўриларининг носозлиги ёки қониксиз ишлаши натижасида ҳаммом (ваннахона) ва уйнинг бошқа хоналарига заҳарли-исли газлар кириб, одамларнинг заҳарланишига сабаб бўлади.

— Мўрилар ҳаддан ташқари қизиб кетишининг олдини олиш учун ҳар икки соатда иситиш печкасининг асосий горелкасини ярим соат муддатга тўхтатиб ўт олдиригач, (запальник)ни ишлатиб қўйинг.

— Мўрининг носоз-носозлиги қуйидагича аниқланади: пугуртни ёқиб, дарнанинг оғзига тутилади. Агар, олов ичкари сари ҳаракатланса, унда мўри нос, бундай ҳаракат юз бермаса, мўрини қайта кўздан кечиришга тўғри келади.

— Мўрилари носоз бўлган сув иситиш, газ асобларидан фойдаланиш қатъиян тақиқланади.

Оддий мўриларни текшириб чиқмасдан туриб, газ асобларини ўзича ишлатиш ёнғин ёки бахтсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин.

— Газ плиталаридан уйни иситиш мақсадида фойдаланиш бўлмайди.

— Кераксиз пайтларда газ горелкаларининг ишлаб (ёниб) туришига йўл қўйманг.

— Асобларда ёниб турган газни қаровсиз қолдирманг, олов ўчиб қолса чиқаётган газ уйдагиларнинг ҳалокатига ёки портлаш ва ёнғинга сабаб бўлади.

— Газ асобларидан фойдаланиш йўл-йўриқларини билмаган болалар ва шахсларни газ асобларига яқин йўлланманг.

Уйда газ ҳидини сезишингиз билан бу ҳақда туман газ ёки авария хизматига «04», 55-44-27, 53-56-31, 55-44-29

телефонларига қўнғироқ қилинг.
«ТОШГАЗ» БОШҚАРМАСИ

ШАХСИЙ АВТО-МОТОТРАНСПОРТ
ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси шахсий автотранспорт эгаларини тўлиқ ҳисобга олишни ва улар томонидан тўланадиган транспорт солигини ўз вақтида ундирилишини назорат қилиш мақсадида Тошкент шаҳар Ҳокимиятининг 1997 йил 14 январдаги қарори билан шахсий автотранспорт эгалари учун «Транспорт воситалари солигини тўлаганлиги тўғрисидаги ҳисоб варақаси» 1997 йилдан жорий этилганини ва ушбу варақалардаги туман Давлат солиқ инспекциялари томонидан 6 йил муддатга бепул берилётганини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

1997 йил 1 апрелдан бошлаб қатъий ҳисобда турувчи босма иш қорғазлари қаторига киритилган бу варақани шахсий транспорт эгалари транспорт воситасининг техник паспорти билан биргаликда доимо олиб юришлари шарт.

Давлат солиқ идораларига, Давлат автомобиль назорати инспекцияларига амалга киритилган варақа транспорт воситасида доимо олиб юрилишини ва ҳисобланган солиқ суммаларини ўз вақтида тўлашни юзасидан биргаликда назорат ўрнатиш ва чоралар қўриш юклатилган.

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси маъмурияти шахсий автотранспорт эгаларидан ўз вақтида ҳисоб варақасини олишларини ва ҳисобланган солиқни йилнинг 1 июлига қадар тўлашларини сўрайди. Ҳисоб варақасини олиш ва уни юритиш масаласида туман солиқ инспекцияларига мурожаат қилинг.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СОЛИҚ
БОШҚАРМАСИ МАЪМУРИЯТИ.

Ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланувчи ташкилот Бирлашган Араб Амирликлари, Ҳиндистон, Малайзия, Таиланд, Покистон, Исроил, Германия, Жанубий Корея, Туркия, Англия, АҚШ, Эрон, Индонезия, Бахрейн, Хитой, Голландия мамлакатларига қизикарли саёҳат дастурларини

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Шунингдек, спорт ташкилотлари учун хорижга чиқишга кўмак берамиз.

Қуйидаги телефонларга мурожаат қилинг:
(3712) 45-24-48, телефон ва факс (3712)
45-08-52, 39-10-97.

ФОРОБИЙ
КЎЧАСИДА
ИССИҚЛИК
ТРАССАСИНИНГ
ҚУРИЛИШИ
САБАБЛИ

1997 йил 26 мартдан 26 майгача бўлган даврда

31, 88, 128-автобусларнинг йўналишлари ўзгаради.

Автобус йўналишлари Чимбой — Қамарнисо

— Мирзо Ғолиб кўчалари бўйлаб

давом этади. 38-маршрутли такси

Ал-Хоразмий ва Михмонов кўчалари бўйлаб қатнайд.

ШАҲАР
ТЕЛЕФОН
ТАРМОҒИ
АБОНЕНТЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

Станциялараро алоқа иншоотларини

таъмирлаш бўйича режадаги профилактик ишларнинг амалга оширилиши муносабати билан

25 мартдан

25 апрелгача

67-АТС ҳамда 66-АТСлар ва 67-АТС

ҳамда 65-АТСлар ўртасида вақтинчалик алоқа ёмонлашади.

Тошкент шаҳар телефон тармоғи ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ишчилар шаҳарчаси ҳудудда жойлашган 8 сотихли участка

СОТИЛАДИ

48-09-22 телефонига қўнғироқ қилинг.

1992 йилда чиққан «Жип черокки» автомашинасини (Қозоғистонда рўйхатдан ўтган) «Нексия» автомашинасига

АЛМАШТИРАМАН

48-42-45 телефонига қўнғироқ қилинг.

Бизнес билан шуғулланишга таклиф этаман. Соат 8 дан 16 гача 76-05-07 телефонига қўнғироқ қилинг.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги санитария-эпидемиология бош бошқармаси жамоаси ва касабаси уюшмаси кўмитаси бошқарма ходими Дилбар Қобиловна Турсуновага турмуш ўртоғи

Зиёвуддин Турғунович ТУРСУНОВНИНГ

1

Машҳур адиб Абдулла Қодирийнинг ушбу романини ўқиб оғир ўтмиш гирдобига гарқ бўлмаган киши камдан-кам топилса керак. Бу-ку бир ўтмиш, лекин, бизнинг ҳозирги ҳаётимизда онда-сонда бўлса ҳам ана шундай «Меҳробдан чаён»ларнинг учраб туришига ҳамма ҳам ишонавермаса керак...

Мирзо Улугбек туманига қарашли Оромбахш кўчасида жойлашган уйлاردан бирида яшовчи жабрдийда Мадина Хузирахмедованинг сўзларини эшитинг.

— Қўйинида чаён асраб келганимни билмаган эканман. Уни ёшлигидан тарбия қилдим, едириб-ичирдим, ўқимасин деб асраб-авайлаб катта қилдим. Турмуш йўлдошим Қурбоннов Анвар унга отадек эди. Ҳар кўни ишдан қайтишда атайлаб унинг учун бирор нарса кўтариб келардим. Шундай меҳрибон бир инсонни бу жувонмарг кўз ўнгимда ўлдирди. Мана шунисига чидаломаман.

— Жиноятчи Рустам Нурмухамедов аслида сизга ким бўларди? — сўрашда суд ҳайъатидагилар.

— Жияним. Жигаримнинг боласи. Унга ҳақиқий оналик қилган эдим. Ўз фарзандимдан афзал кўрардим. Барча истагини бажо келтирардим. Меҳрибончиликларим эвазига ундан қайтган «яхшилиқ» шу бўлди...

Мадина опа гапиролмай қолди. Бир ҳолатда қўлаб бораётган аёлни ён-атрофидагилар суяб қолишди. Жойига ўтказишчи юзига муздек сув пурқашди. Бир зумда зал ғала-ғовур бўлиб кетди...

Агарда улар ушанда ғойибдан: «Ҳой инсон, қўлингни қонга ботирма, қўлиминг ярим соатга бормай қош бўлади. Жиноятингга яраша қонга-қон билан жавоб берасан», деган нидо келса мутлақо ишонимсиз эди. Чунки ичкилик сардушлиги йиғитларни шер қилиб юборганди.

— Қани кўш огайни. Дўстлигимиз учун яна бир марта кўтарайлик.

Петрнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани кўлига олди. Лекин у бўш эди.

— Ие, таги кўринибдику. Ҳечқиси йўқ, ҳозир топамиз.

У ҳаммани кавлади. Бир мири ҳам чиқмади. Шу топда икки огайни бор буди-шудини тўплаб сўнгги шишага пул йиғишганини эслади. Нима қилса экан? Ахир Петр уни деб Россиянинг аллақайси жойидан келган-а. Қадр-қимматини жойига қўймаса бўлмайди. Бунинг устига неча кўндан бери тузган режалари амалга ошмай, ишлари юришмай турибди. Энди таваккалдан ўзга чораси йўқ. Бугун бирор жойни ўмариш керак. Лекин бунақа ёлғиз жой қаерда экан?

Рустамнинг сўзидан сергак тортган Рустам столдаги шишани